GAZETA KRAKOWSKA

Nro 89.

Z KRAKOWA DNIA 6 LISTOPADA 1822 ROKU W SRODĘ

Z Warszawy d. 28 Października.

Dnia 26 b. m. stolica tuteysza obchodziła z zwykłą uroczystością rocznicę Urodzin Nayiaśnieyszey Cesarzowey Maryi Fedorówney, Matki Nayiaśnieyszego Pana. W godzinach rannych, po odbytem nabożeństwie w Kaplicy Zamkowey, J. C. Mość Wielki Xże Konstanty, przyymował na pokoiach powinszowania od Senatorów, Ministrów, Jenerałów i Urzędników. O godzinie 1 rstey odprawiło się uroczyste nabożeństwo w Kościele Swiętego Krzyża, w obecności JO. Xcia Namiestnika królewskiego i Władz Rządowych; celebrował JW. Skarszewski, Biskup Lubelski Senator Królestwa Polskiego, a po skończonem nabożeństwie, zaintonował *Te Deum*. Tegoż dnia JO. Xże Namiestnik dał obiad, a bezpłatne widowisko w Teatrze Narodowym i oświecenie miasta zakończyło uroczystość.

Uniwersytet Królewsko-Warszawski otrzymał w darze od JW. Aloizego Hr: Potockiego, dziedzica Tykocina, do zbioru osobliwości Mumiią dziecka. Zapisuiąc imie ofiaruiącego w xięgę na to przeznaczoną, składa temuż nayczulsze podziękowanie. — W Warszawie d. 24 Października 1822 r.

Za Sekr: Uniw: *Trzciński*

Z Sztzebrzeszyna d. 5 Października.

Gdy upowszechnianie i pomnażanie zakładów naukowych oboiętnem bydź nie może dla publiczności, otwarcie Szkół Zamoyskich w Szczebrzeszynie i podniesienie ich do stopnia Woiewódzkich, na nieiakąś wzmiankę zasługiwać się zdaie.

Dnia 1 b. m. rano między 8 i 9, młodzież szkolna i iey Przewodnicy z radością przyięli w nowych murach Hrabiego Konstantego Zamoyskiego, zastępuiącego w tym obchodzie Oyca swego, iako wieczystego tey Szkoły Kuratora. Po przybyciu Kommissarza czynnego w Administracyi Woiewódzkiey, w imieniu Kommissyi Rządowey stawaiącego i po zebraniu się kilku innych Urzędników, Duchowieństwa, osób stanu Rycerskiego i licznie zgromadzonych z okolic obywateli; wszyscy razem udali się do Kościoła Parafialnego, w którym Rektor Szkoły odprawiwszy Mszą święta, wnosił wraz z przytomnemi głos do Boga, błagaiąc o wsparcie i pomoc dla szczęścia kształcących się pokoleń. Po skończoney modlitwie wrócono do murów szkolnych, których widok nie wykwintność i wyszukanie przechodzącemu do myśli podaie,

ale iakąś miłą powagę i trwałość zapowiadać się zdaie. Gdy zabrano mieysca w sali popisowey, Hrabia Zamóyski czułemi wyrazy zagaił zgromadzenie, wystawiaiąc przysługi, iakie dawniey Akademiia Zamóyską oyczyznie przyniosła, ile Mężow znakomitych w swem gronie liczyła, siła obywateli użytecznych usposobiła, nareszcie przy zmianie okoliczności, ile Oyciec iego dla dobra edukacyi starał się odpowiedzieć i świętemu zamiarowi Rządu i sercu własnemu: po czem Dozór nad tą nową w stopniu Woiewódzkich Szkołę, dawnieyszemu Rektorowi polecił. Następnie W. Łempicki, czynny w Administracyi Woiewódzkiey Kommissarz, wyświecił troskliwość i opiekę Rządu nad publicznem wychowaniem młodzieży, obowiązki iey wymownie określił, do ścisłego ich wykonywania upomniał i Instytutu mieyscowego zaufaniem Rządowem poszczycić nie omieszkał. W trzecim głosie JW. Mazurkiewicz, członek Rady Obywatelskiey z Powiatu Kraśnickiego, początek, wzrost i postęp oświaty, obszernie rozwinął; tudzież dzielność iey dobroczynnych skutków, we względzie towarzyskim, gospodarskim i politycznym okazał: poczem uwagę rodziców i opiekunów zatrudnić się starał, daiąc poznać, iak wielkiey baczności pierwiastkowe wychowanie dzieci wymaga, aby te, z udzielanych sobie nauk w szkołach korzystać i przyzwoicie postępować w nich mogły. — Nakoniec Xiądz Rektor wystawiwszy wielkość dobrodzieystw czuwaiącego Rządu nad zakładami naukowemi, przyrzekł nie szczędzić sił własnych i wszelkich starań dla odpowiedzenia godnie temu zaufaniu, iakie w nim Rząd i wieczysty Kurator Szkoły pokłada; a wskazawszy potem Nauczycielom teg Zakładu, ważność i świętość ich obowiązków, zachęcił młodzież do przyłożenia pracy i usilności, dla korzystania z wyświadczoney im pod względem naukowym i w wychowaniu pomocy.

Po otworzeniu w tym porządku Szkoły, Hrabia Zamóyski zaprosił wszystkich przytomnych Gości na obiad, w czasie którego czytane były wiersze stosowne do okoliczności i spełniane toasty za zdrowie Nayiaśnieyszego Alexandra I. Cesarza i Krola, N. Wielkiego Xcia Konstantego, i całey Nayiaśnieyszey Rodziny: — niemniey za pomyślność narodow pod berłem Nayiaśnieyszego Pana zostaiących.

Z Petersburga d. 28 Września d. k.

Gazeta Senacka z dnia 23 Września, ogłosiła następuiący, Naywyższy Jego Cesarskiey Mości Ukaz, do Rządzącego Senatu 1822 wydany:

Dnia 27 Lipca. — Uważaiąc, iż przedaż sekwestrowanego, na żądanie Banku Handlowego i iego Kantorów, maiątku nierzetelnych dłużników, uskutecznia się powolnie, dla tego szczególniey, że Rządy Gubernialne, pilnuiąc się, ażeby dawana cena równała się zbiorowi dziesięcioletniego dochodu, pobieranego z maiątku, i w przeciwnem zdarzeniu naznaczaią nowe targi, tak, że tym czasem uzyskanie summ długowych, rosnących przez procenta, bardziey się ieszcze trudnem staie, i że szybkość obrotow, Bankowi Handlowemu właściwych, iedynie zależy od wczesnego powrotu summ rozdanych, Rozkazuiemy:

1) Domy, sklepy, różne budynki i sady, sekwestrowane za nieopłatę długów Bankowi Handlowemu i iego Kantorom, przedawać z targu publicznego,

bez naznaczenia nowych targów, w przypadku, ieżeli jostatecznie dawana cena nie będzie się równała dziesięcioletniemu zbiorowi wyliczonego dochodu.

2) Sekwestrowane, na żądanie Kantoru Odeskiego Banku Handlowego, maiątki nieruchome przedawać na teyże osnowie, nie w Chersońskim Rządzie Gubernijalnym, ale, ze względu, że liczba kupuiących w Odessie nierównie znacznieysza, w Sądzie Handlowym Odeskim, przy iednym Dyrektorze Kantoru.

Z Paryża d. 19 Października.

N. Król na wstawienie się Ministra morskiego nadał korpusowi morskich żołnierzy nazwisko: korpusu Królewskiego.— Wczoray przed Mtzą S. Prefekt departamentu Wienny, Hr. Casteia, miał u J. K. Mci prywatne posłuchanie.

Mowę żałobną na pogrzebie Hr. Goltz miał Pastor Göpp.

Podług dziennika w Clermont wychodzącego " Przyiaciela konstytucyi " powiększaią się coraz bardziey uzbroienia nasze w Pireneach. Jenerał Curial w inspekcyyney swey podroży do Puy odebrać miał sztafetą rozkaz obięcia dowodztwa w obserwacyynym korpusie i zaraz poiechał na mieysce swoiego przeznaczenia.

Dziennik Sporów zapytuie się: " Przykład Hiszpanii iestże dla Francyi, Anglii i ogółem dla konstytucyynych Rządów niebezpieczny, dopoki okrzyczana konstytucyia Stanów iest powodem do wewnętrznych zaburzeń, poruszeń bez końca, utarczek i rabunków bez żadnego skutku? Nie iestże przeciwnie ten opłakany stan, który z źle podzielony wolności wynika, zbawienną nauką dla ludów? Nie podaież gwałtowne usiłowanie obalenia tey złey konstytucyi iey stronnikom powodu do powiedzenia: że bez obcego mieszania się byłaby iuż poprawioną? Jeżeli zaś Europa dozwoli tey konstytucyi przez iey błędy i brak związku upaść, tedy oświeci się przez ten wypadek publiczne mniemanie i duch demokracyi nie będzie mógł nic na to odpowiedzieć. "

Policyia tuteysza nakazała Angielskiemu Jenerałowi Robertowi Wilson we 24 godzin ztąd wyiechać, w mocy czego dziś rano z rodziną swoią odiechał.

Ministerstwo nasze spraw zagranicznych wysłało wczoray w wieczór gońca z pismami do Werony.

P. Deseine, zręczny snycerz, który pracował nad pomnikiem Xcia Enghien maiąc kończyć to dzieło kunsztu, umarł nagle.

Biskup Tuluzy rozkazał drukiem ogłosić cudowne leczenia Siostry St. Clotilde, zakonu S. Benedykta, które w d. 25 Lipca w Tuluzie uskuteczniła.

Na wystawienie telegraficzney linii z Paryża przez Bordeaux do Baiony przeznaczył Król 300,000 Fr.

Podług doniesień z Baiony znaki żółtey gorączki w Kadyxie i Puerto Santa Maria zniknęły zupełnie.

Dziennik Goniec Francuzki (z powodu pisanego listu przez Jenerała Eroles do gubernatora Kardony pod d. 8 z m. w którym wzywa go pod różnemi obietnicami do przeyścia na stronę Reiencyi i zapowiada oraz, iż w przeciągu 4 tygodni 70,000 woyska Francuzkiego wkroczy na ziemię Hiszpańską. Gubernator Gayan odpisał mu zaś: że on i osada Kardony nieskażą swey przysięgi i woyskowego honoru i do ostatniego tchu życia wiernie oboie zachowaią) wyraża: " Niektóre pisma Francuzkie wychwalaią Jenerała Eroles iako bohatera wierności

mściciela Religii; lecz przez ten list znayduią się w wielkim kłopocie: bo ieżeli zapowiedziane wkroczenie woyska Francuzkiego do Hiszpanii iest prawdziwe, tedy Eroles zdradził taiemnicę Rządu, który chce się z nim skoiarzyć a iezeli iest zmyślone, Eroles stał się oszustem. „

Gazeta Urgelska zawiera rozporządzenie, mocą ktorego stosunki handlowe z Francyą przywrocone są iak były przed zaprowadzeniem konstytucyi.

Wiadomość, iakoby Jenerał Mina d. 3. lub 4. b. m. pobitym bydz miał przez woysko wiary, niepotwierdza się; owszem dziennik Tuluzy donosi, że woyska konstytucyyne z wszystkich stron przeciw Urgel ciągną.

Z Madrytu d. 10 Października.

Minister woienny Lopez Bannos w przełożeniu swoim d 8. doniosł Stanom nietylko o niedostateczney liczbie woyska na teraźnieyszą potrzebę kraiu, ale o smutnym stanie magazynow i twierdz. Woysko wraz z gwardyiami, ktore przez bunt zwinięte zostały, wynosiło 52,000 głów. Żądał zatem, aby 29,973. nowo zaciążnemi powiększone zostało, a na założenie magazynow i opatrzenie w potrzeby twierdz wyznaczyły Stany potrzebne pieniądze. Powstanie w Nawarze mieni bydź prawie zniszczonem, wszelako (dodał) w Irati, ktore między lasami nad granicą Francuzką leży, posiadaią iescze powstańcy punkt do popierania swoich działań i utworzyli naywyższą junte. Jest to iedyny punkt, który iescze w tey prowincyi posiadaią, ale iest dla tego dla nich ważnym, że przezeń mogą przecinać korrespondencyią. W Katalonii zaś przybrało powstanie tak grożną postawę, iż Rząd musiał przeciw niemu wysłać woysko. Szczęściem atoli należą do niego tylko wsie, ale nie miasta. Ztąd wnieść można, iż Katalończykowie przez korporacye tylko, lub przez osoby pragnące przeciwney rewolucyi i obcemi pieniądzmi przekupione, utwierdzonemi zostali. Nędza, ktora teraz z powodu ustania handlu przez żołtą gorączkę z Ameryką w Katalonii panuie, przyczyniła się do nieukontentowania.

Prezes wyznaczył 6 kommissyy, ktore trudnić się będą rozważeniem rozmaitych przedmiotow, ktore na teraźnieyszych posiedzeniach wniesionemi zostaną.

Na wczorayszem posiedzeniu Deputowany Canga Arguelles uczynił wniosek, który iednomyślnością przyięty został, ażeby Ministrowie podali Stanom przyczyny, dla których naród przyprowadzony został do teraźnieyszego stanu. Arguelles w mowie swoiey obwiniał mocno przeszłych Ministrów i Francyią.

Dziś uchwaliły Stany adres na mowę Króla.

Z Rio - Janeiro d. 10 Sierpnia.

Xże Rejent wydał do ludu Brazylliyskiego manifest i wyrok tyczący się odrzuconey przez Stany Lizbońskie pod d. 3 Czerwca polityczney niepodległości Brazylii. W wstępie do tego wyroku wyrażono: że Stany Lizbońskie pozbawiły Xcia Rejenta udzieloney mu przez Oyca i od ludu zatwierdzoney władzy; aże przyiał tytuł i władzę ustawicznego obrońcy tego państwa, które lud mu poruczył, przeto musi także wszelkie przedsiębrać srodki, ktore zdaią mu się bydź

dogodnemi dla zapewnienia dobra większey części Monarchii Portugalskiey. Gdy Stany Lizbońskie uporczywie utrzymać chcą w stanie osadniczem Brazylią, Xże Rejent stanowi zatem: 1) Wszelkie woyska, które bez moiego zezwolenia z Portugalii lub zkądkolwiek przybędą, maią bydź równie iak lud okrętowy, który ie przywiozł, za nieprzyiacielskie uważane; 2) gdyby nawet w przyiacielskim przybyły sposobie, tedy niema im bydź dozwolone na ląd wysiądzenie, ale maią na okrętach pozostać, póki napowrot do oyczyzny nie nabiorą żywności; 3) ieżeliby nie chciały tym rozkazom zadosyć uczynić tedy maią bydź orężem odparte; 4) ieżeliby im pomimo zakazu udało się do którego bądź punktu wylądować, tedy mieszkańcy cofnąć się powinni wgłąb kraiu, zabrać z sobą wszelkie potrzeby i żywność do lasów, a woyska unikać maią stanowczey walki, ale toczyć tylko urywkową woynę, póki nieprzyiaciel zniszczony nie zostanie; 5) wszystkie cywilne i woyskowe władze obowiązane są, ile do nich należy, obwarować wszystkie punkta, w których podobne iest wylądowanie; 6) ieżeli którey prowincyi zbywa na broni i ammunicyi do bronienia się lub zabezpieczenia się, tedy zażądać powinna od Rządu brakuiących iey przedmiotów lub udać się o pomoc do ościenney prowincyi. — Na końcu wszystkie władze zagrożone są karą iako zdradzaiące oyczyznę, ieżeliby okazały się opieszałemi względem uskutecznienia powyższych rozporządzeń. — Manifest iest zresztą w mocnych przeciw Lizbońskiem Stanom wyrazach napisany. Zarzuca im, iż przywłaszczaią sobie tyrańskie prawo, i lubo zmieniły poważny kształt Monarchii Portugalskiey, nie potrafią iednak Brazylii do sromotnego nakłonić poniżenia. Niesłusznie przybrały nazwisko oyców oyczyzny i reprezentacyą Portugalii zamieniły na samowładne zgromadzenie całey Monarchii. On (Xże Rejent) dopełnia życzenia wiernych poddanych, którzy gardząc buntowniczym przykładem ościennych ludów położyli w nim swoie zaufanie, za pomocą którego uratował w Ameryce władzę Królewską i prawa Domu Braganzy. Daley opisana iest niesprawiedliwość Stanów względem Brazylii, n.p. że ią chcieli w niewolą wtrącić, wyłączyć wszystkich Brazylianów od honorowych urzędów i miasta ich pod Europeyski bagnet poddać, i t. d. Zbierą się reprezentanci Brazylii, ogłoszą Króla Jana VI. Królem tego pięknego kraiu i wszystkie głowy anarchiczney i despotyczney hydrze utną. Z strony obcych Mocarstw niczbawiamy się niczego. Europa, która uznała niepodległość północney Ameryki, a w walce Hiszpanii z iey osadami zachowuie neutralność, nie zaniedba także uznać niepodległości Brazylii, która z tylu prawami i źródłami wniyść usiłuie w poczet ludów niepodległych.

Wysłana z Portugalii wyprawa nadeszła pierwey do Bahii, niżeli wysłana z Rio-Janeiro, która ią odeprzeć miała. Ostatnia wysadziła woyska swoie niedaleko Bahii, wraz z 5000 broni dla uzbroienia mieszkańców. Do uderzenia na wprawne Portugalskie woyska nie są zapewnie nowozaciążni Brazylianie zdatnemi; dla tego stanęli o półtory mili od miasta Bahii i przecinaią do niego dowoz żywności.

Z Lizbony d. 2 Października.

Wczoray wykonał Król w sali Stat-

nów przysięgę na konstytucyią. J. K. M. przybył tam przy radosnych okrzykach i huku dział o godzinie 11 przed południem. Poprzedziły Monarchę ciało dyplomatyczne, pierwsze woyskowe i cywilne władze, & Król oświadczył w poprzedniczey przemowie do Reprezentantów: "Poczytuię za tem większy obowiązek stosowania mey woli do powszechnego życzenia, iż sądziłem zawsze, że szczęście moie iest ściśle z szczęściem Portugalskiego ludu połączone. Wierny moim zasadom, pochlebiam sobie, iż w przykrych okolicznościach dałem narodowi dowody moiey miłości i rzetelności, iaka moiey godności przystoi.„ Daley mowił: że przysięga iego iest równie święta iak dobrowolna; że tak święcie zachowa konstytucyią, iak zachował iey zasady. — Potem zbliżyli się do tronu prezes i sekretarze i podali Królowi Xięgi Ewanielii, który rzekł: chcę głośno mowić, aby mnie świat słyszał! Tu położywszy Monarcha rękę na S. Ewanielii, mówił: "Przyymuię konstytucyią Monarchii Portugalskiey, którą konstytucyyne Stany narodu uchwaliły, i poprzysięgam ią zachowywać i zachować kazać.„ J. K. M. dodał: "Poprzysięgam to z naywiększem ukontentowaniem i całem sercem.„ Cała sala zabrzmiała zaraz radosnemi okrzykami: niech żyie konstytucyia! niech żyie naylepszy Król, oyciec ludu swoiego!

Z Londynu d. 18 Października.

Przy kończeniu ostatnich posiedzeń Parlamentu zapowiedział P. Concanon w izbie niższey, iż na przyszłych posiedzeniach wniesie o odwołanie aktu połączenia Jrlandyi z W. Brytaniią. Niektóre zgromadzenia Dublińskie posłały potem do P. Concanon adressy, w których oświadczaią, iż zdaniem ich zaburzenia w Jrlandyi od 20 lat przypisać iedynie należy połączeniu.

Ministrowska gazeta Goniec wyraża o Kongressie: Dwa przesadne stronnictwa (ultra) roialistów i liberalistów zdaią się bydź niespokoyiemi, i oba zapewne zawiodą się w swoich oczekiwaniach. Przesadzaią swoie zasady i uważaią Hiszpaniią iako środkowy punkt do uskuteczenienia swoich planów, a Kongres iako swoiego sprzymierzyńca. Lecz Kongres zniszczy nadzieie wszystkich stronnictw i przesadne zasady wszystkich osób; przekonanemi nawet iesteśmy, iż nie ścierpi odwołania się do miecza. Kongres ma łagodzić nie iątrzyć; leczyć nie ranić; utrzymać pokóy nie woynę prowadzić. Celem iego iest spoić ściśley węzeł, który łączy Europeyskie narody. Radzić Hiszpanii można, aby korzystała z nieszczęść, których ościenny lud przez rewolucyyne nauki doświadczył; ale czynne wdanie się do wewnętrznych iey spraw na rzecz stronnictw miejsca nie ma chybaby ośmieliła się rewolucyyne swoie zasady za granice swoiego kraiu rozszerzyć, lub zagrozić życiu swoiego Monarchy lub iego rodziny. Odważamy się zatem twierdzić: że oręż Angielski nie będzie wezwany do postąpienia zaczepnie przeciw Hiszpanii. Postępowanie Rządu Angielskiego obiawionem zostało na ostatnich posiedzeniach Parlamentu: umiarkowanie i neutralność iest iego hasłem, i zagraniczne pisma popełniaią grube kłamstwo, gdy w Europę wmówić chcą, iż Angliia oświadczyła Hiszpanii: że teraźnieyszego iey systematu bronić chce przeciw wewnętrznemu lub zewnętrznemu nieprzyiacielowi. Fran-

...yia graniczy wprawdzie bezpośrednio z Hiszpaniią; ale mamy przyczynę wierzyć, iż Rząd iey niedopełni życzenia żadnego przesadnego stronnictwa. Sądziemy, iż wszystkie Europeyskie kraie powiedzieć będą mogły o wysokiem Zgromadzeniu w Weronie: że utrzymanie pokoiu i dobrego porozumienia pomiędzy wszystkiemi ludami było iedynym celem iego narad i prac.

D. 14 b. m. tak wielki był wiatr na morzu, iż 3 płynące z Kale parowe statki doyść do Dowru nie mogły.

Wczoray rano nadeszły pisma od Xcia Wellingtona do Ministerstwa spraw zagranicznych.

Głoszą, iż Król znaydować się będzie na wstępnym obiedzie nowo obranego Lorda Prezydenta Londynu, P. Heygate, d. 9 Listopada.

Lord Amherst mianowany został wielkorządzcą wschodnich Indyy, a P. Hen. Wellesley Posłem przy Dworze Wiedeńskim w mieysce Margr. Londonderry.

Onegdayszey nocy umarła tu wdowa po sławnym Artyście teatralnym Gariku w 100tnym roku życia.

Jeden z Anglików, który widział w teatrze Xcia Reichstadt (syna Napoleona) zapewnia, iż bardzo podobny iest do oyca swoiego. Za zakończeniem każdego aktu stawał za Cesarzem, który często z oycowską pieczołowitością odwracał się do niego.

Porucznik Franklin, który kierował lądową wyprawą do lodowatego morza powrócił do Anglii z kilku swoiemi towarzyszami. Rozpoczęli podróż w r. 1819 i zimowali pod wielkim Niedzwiedzim Ieziorem pod 67 stopniem północney szerokości. W r. 1820 zwiedzili aż do uyścia miedzianą rzekę (czego iuż i Mac-Kenzie dokazał.) Znalazłszy morze otwarte, tentowali na 2 łodziach dopłynąć do Hudsonbay, ale łodzie nie upłynęły iak 200 mil Angielskich, ponieważ w Sierpniu iuż tam była zima. Musiały więc wrócić i nim dostały się na powrót do rzeki miedzianey, lud nieznośny cierpiał niedostatek, którego padł offiarą P. Wood, 9 Kanadyyczyków i ieden Eskimaux. Pod ieziorem Niedzwiedzim znaleźli reszty zwierząt, które pierwey ustrzelili i temi się zasilali, póki niedopłynęli do stanowiska towarzystwa w Hudsonbay. (Zdaie się, iż w latach 1821 i 1822 nie powtórzyli owyższey podróży.)

Jenerał San Martin oznaymił w Peru: iż chciał udać się na wypoczynek, ale dowiedziawszy się, iż Jenerał Hiszpański Combrea uderzył na południowe woysko i one rozproszył, nie chce zostawiać kraiu w niebezpieczeństwie i przed ukończeniem tego roku oswobodzi go od Hiszpanów.

Od granic Tureckich d. 15 Września.

Rząd Turecki każe bić nową złotą monetę, ktora o 20 od sta iest mniey wartaiącą od dawney. Przez zmianę monety tak złotey iako śrebrney na lekszą ustał cały handel i Muzułmanie bardzo na rząd narzekaią.

Ostatni z złożonych Greckich Tłumaczów Hawraki Aristarchi, który do Boli na wygnanie skazany był, został w drodze, zapewne z taynego rozkazu, przez stróżów rozsiekany.

Z Suli piszą pod d. 19 Sierpnia: "Churszyd Basza dla zamknięcia nas zostawił Tahir Baszę i Selikdara Alego. Pobiliśmy ich i 1200 niewiernych leżało

zabitych nad brzegiem Glochys (Acheron.) W tem przybył niespodziewanie Omer-Vrione z 15,000 Turków, i musieliśmy się w góry cofnąć. Sądziliśmy, iż nie potrafiemy tak wielkiey sile wydołać, i postanowiliśmy pozabiiać nasze żony i dzieci, z rozpaczą rzucić się na nieprzyiaciela i z chwałą zginąć. Gdy odważne nasze żony dowiedziały się o tem postanowieniu, rzekły do nas: "Kiedyż to wzbraniałyśmy się ładować waszey broni, gdy walczyliście w okopach przeciw nieprzyiacielowi. Daycie nam oręż, a będziemy umiały od ręki nieprzyiaciela umrzeć!" Wybraliśmy więc z pomiędzy kobiet 800 i daliśmy im oręż; nas mężczyzn było 3000. Nazaiutrz poszliśmy przeciw niewiernym wzywaiąc pomocy Boga i Matki Nayświętszey; Bóg dodał nam siły i odpędziliśmy Turków od Suli. Kobiety walczyły fuzyiami i kamieniami, i 250 jeńców zabrały. My zabraliśmy 1100 jeńców i 4 działa. Z naszey strony poległo 167 mężczyzn i 17 kobiet."

Z Odessy d. 24 Września.

Od kilku dni przybywaią tu co chwila okręty z Stambułu i przywożą pomyślne wiadomości o sprawie Greków w Pelopenesie. W Stambule panować ma smutek. Mówią także, iż flotta Grecka odniosła niektakie korzyści w wodach Morei.

Słychać, iż iedno z wielkich Mocarstw chce na Kongressie wnieść, aby Porta przyiętą formalnie została do Europeyskiego systematu.

Z Augszburga d. 17 Października.

Jenerał Normann, który powracać iuż miał do Niemiec, znayduie się z znacznym korpusem w okolicach Janiny. Złączyć się miał z Bozzarissem i postąpić przeciw Larissy. Tak przynaymniey zapewniaią wychodnie, którzy dla morowego powietrza oddalili się do Cefalonii z okolic Arta. Ciż zapewniaią, że przy odpłynieniu przed 22 dniami nic nie słyszeli o poddaniu się Suli Turkom.

Z Szwaycaryi d. 14 Października.

Pomiędzy kantonem St. Gallen i Biskupem w Chur zawarta została umowa względem stosunków biskupich, którą Nuncyusz zatwierdził i do Rzymu posłał. Podług niey Kościoł S. Gallus w St. Gallen (dawniey do opactwa tego nazwiska należący) wyniesiony iest na kościoł katedralny, równie iak kościoł w Chur; Biskup nosić będzie nazwisko Chur i St. Gallen i co pół roku na przemiany mieszkać w obu miastach. Każde biskupstwo ma swoią kapitułę, które razem połączone obieraią Biskupa. Pierwszych kanoników obiera Papież na podanie rady duchowney; nadal obiera ich Biskup z kapitułą. Na uposażenie wyznaczonych iest 500,000 Zr. w gruntach i pewnych długach, z których Biskup oprócz mieszkania pobierać będzie na stół 5000 Zr.

P. Kephalos, deputowany od Areopagu Greckiego, podziękował w piśmie z Zurich przyiaciołom Greków w Niemczech i Szwaycaryi za ich przychylność ku iego ziomkom. Prosi szczególniey o darowanie lub pożyczenie broni, którąby w pewney ręce z daleka dosięgła nieprzyiaciela: "nie dla zabiiania ludzi, ale zwierząt, które chciwie dybią na połknienie naszych maiątków, życia i wiary."

DODATEK
DO N^ro 89.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 6 LISTOPADA 1822 ROKU WE SRODĘ.

Z Wiednia d. 29 Października.

Nayiaśnieyszy Cesarz naznaczył w tym miesiącu postulatowe Seymy na r. 1823 w Czechach i Krainie, które odbyły się w naywiększym porządku.

Dzisieyszy Dostrzegacz Austryiacki zawiera następuiący artykuł:

Ostatnie doniesienia z Stambułu pod d. 10 Października mało zawieraią ciekawości.

Nowy Ces. Austryiacki Poseł, Baron Ottenfels przybył tam d. 3 b. m. i pomimo przybranego inkognito na całey drodze przez Wołoszczyznę, Bulgaryią i Rumeliią doznawal naywiększych względów od władz Ottomańskich. Po uroczystem oznaymieniu o swoim przybyciu do stolicy, odwiedził go zaraz Tłumacz Porty; uroczyste posłuchania u W. Wezyra i W. Sułtana naznaczone były na 12 i 15 Października. — Dotychczasowy Poseł, Hr. Lützów, pożegnał d. 10 uroczyście Ministrów Porty. Przyięcie, iakiego przy tey okazyi doznał, odpowiada zupełnie zachodzącem pomiędzy obiema państwami przyiacielskim stosunkom. Hr. Lützów zamyślał za kilka dni udać się przez Bukarest na powrot do Wiednia.

Stambuł doznaie ciągle nieprzerwaney spokoyności.

Od granicy Perskiey nadeszły pomyślnieysze doniesienia. Selim Basza, dowodzący w Musch, uderzył nocną porą na obóz Perski, zabrał wiele zdobyczy i kilkunastu znakomitych Persów, którzy w krótce do Stambułu przyprowadzonemi zostaną.

Aga Janczarów został d. 9 b. m. złożony, i na iego mieysce Kul Kiaia mianowany. Sądzą, iż ta zmiana nastąpiła z powodu kłotni zaszłey względem oznaczonego na 18 b. m. dywanu wypłat.

Morowe powietrze zwiększyło się ostatnich dni pomiędzy woyskami Jbrahima Baszy w Buiukdere, Jenikoi i Arnautkoi; w Pera nie okazuie się od 14 dni żaden iego ślad.

O wypadkach w Morei nie oznaymiono w Stambule nowszych wiadomośc nad te, któreśmy z Korfu i Zante donieśli.

Z Włoch d. 12 Października.

Jenerał Frimont z Neapolu, a Jenerał Bubna z Piemontu powołanemi bydź mieli do Werony, gdzie naypierwey sprawy Włoch maią bydź rozstrzygnione.

Jezioro Fucino w Abruzzo, które od 20 lat coraz daley się rozszerza, cofnęło się przy suszy teraźnieyszego lata

o 25 stóp. Z powodu tego zdarzenia znaleziono wiele zabytków starożytności. Na Sycyliyskiey wyspie Ustica powysychały podczas teraźnieyszego lata wszystkie studnie.

Wyiazd N. Króla Neapolitańskiego do Werony oznaczony był na 22 b. m. którego Prezes rady stanu, Xże Ruffo, d. 18 poprzedzi.

Do Ankony zawinął d. 23 Września okręt z wód Napoli di Romania, i przywiózł wiadomość, iż zarażona morowem powietrzem flotta Turecka, ciągnęła d. 19 daley swą podróż do Dardanelów i przy ściganiu iey przez Greków utraciła iedną fregatę. Algierska flottyla popłynęła do Algieru, a Egipska do Egiptu.

Z Kalamata nadeszło wiary godne nowe doniesienie, iż siedlisko środkowego Rządu Greckiego przeniesło się znowu z Trypolizzy do Koryntu.

List Konsula Angielskiego na Cyprze potwierdza wiadomość o zniszczeniu przez Turków 62 wsi i wymordowaniu mieszkańców w obwodzie 35 godzin drogi. Osłoniona tylko przez Egipskiego Beja część wyspy zachowaną została.

Z Frankfortu d. 22 Października.

Posłowie przy Seymie związku Niemieckiego Ces. Austryiacki prezydujący, Hr. Buol-Schauenstein, i Król. Pruski Hr. Golz przybędą tu pierwszy z Wiednia, drugi z Berlina w przyszłym miesiącu. Posiedzenia Seymu zaczną się na początku Grudnia.

Urządzenie poczt w Niemczech tak dalece udoskonalone zostało, iż zwyczayne listowne poczty z Petersburga i Paryża w 17 dniach przybywaią, gdy tymczasem gońcy do tey podróży 23 dni czasu potrzebuią.

Z Hanoweru d. 21 Października.

W krótce oczekuiemy tu przybycia Xiężniczki Augusty, dla którey przygotowane są pokoie w zamku Królewskim. Przybyła tu W. Xiężna Meklenburgsko-Strelicka. Xże Kambridgi ledwie w połowie przyszłego miesiąca powróci tu z Londynu.

Minister Arnswald powrócił tu onegday z przedsięwziętey podróży.

P. Devrient na pociechę wszystkich przyiaciół sztuki dramatyczney przychodzi z swey choroby do zdrowia. — Panna Kainz, sławna Wiedeńska śpiewaczka, która w operach i koncertach zrobiła nam wiele przyiemnych wieczorów, odieżdża w tych dniach do Amsterdamu.

Sprawuiący tu Ces. Austryiackie interessa, Baron Greiffeneg-Wolfurth, przeznaczony bydź ma na dowódcę w twierdzy wyższych Włoszech Osoppo, a na mieysce iego przybędzie Sekretarz poselstwa w Kopenhadze Hr. Kufstein.

Od brzegów Menu d. 19 Października.

Z strony Dworu Austryiackiego wydaną bydź miała okólna nota do wszystkich Niemieckich Rządów, która zawiera zaspokaiaiące zapewnienie, iż narady Kongressu w Weronie nie tyczą się bynaymniey Niemiec.

Z Frankfortu piszą: że podnoszenie się papierów publicznych okazuie wielkie zaufanie w mądrości Gabinetów, iż w całey Europie utrzymaią stan pokoiu. Żydzi zyskali znowu z powodu tego domysłu niezmierne summy, a zwłaszcza na Hiszpańskich papierach z pożyczki Domu Hope w Hollandyi.

Rocznica bitwy pod Lipskiem obchodzona iest w całych Niemczech nabożeństwem i czynami dobroczynności. Kró-

lewic Następca tronu Bawarskiego dał w Wircburgu obiad dla 500 ubogich.

Pittschaft (nowy Diogenes) wyprowadzony został z Wircburga za granicę.

Gorliwy o sprawę Greków handlowy Radca Hoffmann w Darmstadt chce wysłać korpus Niemców z dwoma działami do Pelopenesu. Liczbę listów, które w tey sprawie rozesłał, podaią do 50,000, a liczbę Niemców, którzy ofiaruią się walczyć za wolność Greków do 10,000. W wyborze osób zachowuie P. Hoffmann wielką przezorność; uważa nietylko na siły fizyczne, ale i dobre obyczaie. Podpisane dotąd składki wynoszą do 30,000 Zr.

Senat Frankfortski nie zezwolił na utworzenie w tem mieście związku Greckiego.

Rossyyski Minister stanu, Hr. Capo Distrias, opuścił wody Emsy i bawi teraz w dobrach Ministra stanu Stein w Westfalii.

Z Bruxelli d. 20 Października.

N. Królowa z Królewną Maryianną oczekiwana tu iest iutro z Hagi.

Jutro otworzy tu N. Król posiedzenia Stanów jeneralnych. Sala ich posiedzeń w nowym pałacu przechodzi okazałością dawną w spalonym przed dwiema laty pałacu.

Jenerał porucznik Gorkum sprostuie w krótce z kommissarzem Francuzkim granicę między obiema królestwami od Sambry aż do Mozy.

Z Sztokolmu d. 15 Października.

N. Król podług naynowszych doniesień z Chrystianii znayduie się w pożądanym stanie zdrowia. J. K. M. zamyśla przed powrotem do tuteyszey stolicy przedsięwziąść podróż do Schonen. Wszystkim poddanym Szwedzkim i Norwegskim dozwolił J. K. M. prowadzić handel z stałym lądem południowey Ameryki, a okrętom tych kraiów, które po przyiacielsku przyymą banderę Szwedzką, zawiiać do portów Szwedzkich, sprzedawać swoie płody i zabierać kraiowe.

Dziesięcioletnią córkę Feldmarszałka Adlerkreutz, który w r. 1809 wielkie kraiowi usługi uczynił, zabiła a w wieyskiem mieszkaniu iey matki niedaleko stolicy 69letnia pilnuiąca iey kobieta. Guwernantka weszła zaraz po tym czynie do tego pokoiu, zaboyczyna rzuciła się na nią i kilka razy pchnęła ią nożem, lubo nie miertelnie. Dotąd nie docieczono powodu do szkaradnego tego czynu.

W Söderköping wyrobnik uderzył w gniewie pomieszanych zmysłów swoią pasierbicę kiiem, która odrazu omdlała. Raz nie był śmiertelny, i gdy po nieiakim czasie odzyskała przytomność, pokazało się, że razem odzyskała i rozum.

Dnia 4 i 5 Listopada 1822.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	16	15	15	—	13	—	—	—
— Żyta	15	—	14	—	13	—	—	—
— Jęczmienia	11	6	10	15	10	—	—	—
— Owsa	7	—	6	—	—	—	—	—
— Jagieł	26	—	25	—	24	—	—	—
— Grochu	16	—	15	—	—	—	—	—
— Rzepaku	17	—	16	—	15	—	—	—

W Gdańsku dnia 25 Października.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	540	do	760.
Żyta	—	—	360	—	400.
Jęczmienia	—	—	280	—	320.
Owsa	—	—	260	—	280.
Grochu	—	—	360	—	400.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 28 Paździe:

Czer: Zł: Holl: monetą Courant Złp	20 gr.	8
— detto Cesarski	—	20 —
Fryd. Pruskie	—	36 — —
Luidor	—	37 — —
złoto frankowy	—	33 — —
Szeiny Wiedeńskie za 100	—	229 — —
Złoty ryński Szeinami	—	1 — 22

TEATR NARODOWY.

W Niedzielę d. 10 Listopada, dana będzie Opera w 3 aktach, przez W. Bogusławskiego oryginalnie wierszem napisana, pod nazwiskiem: *Cud mniemany*, czyli: *Krakowiaki i Gorale*. (Część I.)

We Wtorek zaś d. 12, na Benefis Marcyanny Włodkowey daną będzie Tragedyia w 4 aktach, napisana po francuzku przez P. Kornela, na polski ięzyk przełożona wierszem przez L. Ossińskiego, pod nazwiskiem: *Horacyusze*. — Zakończy Spektakl Komedyio-Opera w 1 akcie, przez L. A. Dmuszewskiego, pod nazwiskiem: *Stryiowie i Stryienki*.

DONIESIENIA.

W dniu 12 Listopada r. b. o godzinie 9tey z rana w Krakowie na Kleparzu w domu pod L. 31 odbędzie się w drodze exekucyi Sądowey licytacyia różnych ruchomości iako to Cyny, sprzętów, Obrusków &c. — W Krakowie d. 4 Listopada 1822.

H. Salomoński, Kom: Sąd:

W dniu 12 Listopada r. b. o godzinie 3 po południu w Krakowie na podzamczu pod L. 249 odbędzie się w drodze exekucyi Sądowey licytacyia łańcucha złotego łótów 6 i 6/8 ważącego; rzeczony łańcuch iest do widzenia u dozorcy tegoż w godzinach południowych w domu pod L. 249 wyżey powołanym. — W Krakowie d. 4 Listopada 1822 r.

H. Salomoński, Kom. Sąd.

W dniu 10tym Listopada r. b. o godzinie 3ciey po południu w Krakowie na Kazimierzu w Biórze W. Woyta Gminy Xtey odbędzie się w drodze exekucyi Sądowey licytacyia różnych sukien żydowskich, sprzętów, &c. za gotową zapłatę. — W Krakowie d. 4 Listopada 1822 r.

H. Salomoński, Kom. Sąd.

Ninieyszym podaie się do publiczney wiadomości, iż Kamienica w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey pod L. 188 stoiąca, iest z wolney ręki do sprzedania; ktoby sobie więc życzył takową nabyć, zechce się zgłosić do Kamienicy pod L. 369 przy Ulicy Szczepańskiey położoney, gdzie o warunkach sprzedarzy wiadomość powe źmie.

Niżey podpisany ma honor donieść, iż będąc osobiście na ostatnim Jarmarku w Lipsku, sprowadził do swego Magazynu w Sukiennicach będącego znaczną partyią Sukien, Double broche Kaźmirów, Wigoniów, Kortów w różnych gatunkach i kolorach, z pierwszych fabryk Sedańskich, Louwier, Verwier i Niderlandskich, co wszystko za mierną i rzetelną cenę (a prix fixe) przedawać ofiaruie. — W Krakowie dnia 1 Listopada 1822 r.

Kajetan Fuchs.

W Gminie 8mey Zwierzeniec, w Półwsiu pod Nr. 26 na trakcie do Pruss znayduie się do wydzierżawienia dworek z 4 izbami, dwoma sklepami, staynia[illegible], piwnicami, ogrodem i wszystkiemi do tego dworku potrzebami. Chęć zadzierżawienia maiący zechce się udać na teraz do W. Kapalskiego na Podelwiu w ulicy Grodzkiey mieszkaiącego, a późniey do właścicielki powyższego dworku.